

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:2798

av **Ida Drougge (M)**

Inför en oberoende extern revision av kommuner

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga oberoende, förslagsvis statlig, kommunrevision bestående av professionella revisorer och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att granska chefstjänstemäns anställningsavtal i syfte att hitta och möjliggöra omförhandling av orimliga villkor, fallskärmar och bonusar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga ett nationellt prickningssystem för politiker och tjänstemän och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kommunal revision skiljer sig väldigt mycket från statlig revision och hur exempelvis Riksrevisionen arbetar. Den kommunala revisionen är i sammanhanget mer att likna vid en intern uppföljning och granskning.

I vissa kommuner avsätter man mer pengar och då fungerar revisionen bättre, eftersom professionella revisorer då upphandlas i högre utsträckning, medan i andra får man till större del klara sig på den tid lekmannarevisorerna själva avsätter. I inget av fallen är revisionen extern och oberoende då det är kommunfullmäktige som utser politiska revisorer att styra och övergripande ansvara för verksamheten. Skarp kritik på dessa punkter är inget nytt och riktades så sent som i remissvaren från Statskontoret och Riksrevisionen med anledning av förslaget till ny kommunallag, En kommunallag för framtiden.

Riksrevisionen inledande sammanfattning löd:

Det är enligt Riksrevisionen mycket angeläget att det finns en oberoende och professionell revision och att internationellt erkända standarder för revision av offentlig verksamhet används i denna. De åtgärder som utredaren föreslår

tillförsäkras varken en hög kvalitet i revisionen eller att erforderliga resurser avsätts för revision.

Riksrevisionen anser att internationellt erkända standarder bör tillämpas även för den kommunala revisionen. Sådana standarder ställer krav på oberoende, kompetens och kvalitetssäkring som inte kan tillförsäkras med förslagen i betänkandet. De analyser som redovisas i betänkandet är enligt Riksrevisionens uppfattning otillräckliga. I utredningens uppdrag ingick inte heller att överväga huvudmannaskapet för den kommunala revisionen.

Mot bakgrund av detta anser Riksrevisionen att den kommunala revisionens organisering behöver utredas ytterligare. Utredningen bör innefatta frågan om det ska ställas krav på yrkesrevisorer för hela eller delar av revisionen och överväganden om annat huvudmannaskap för revisionen.

Ny kommunallag till trots, så kan inte politiken fortsätta slå dövrat till. När stark kritik, på fasta grunder, gång på gång riktas mot fundamentala mekanismer i vårt demokratiska system, då behöver vi agera.

Revisionernas uppdrag är dessutom reglerat så att de endast ska följa upp de mål som kommunen själv har satt, istället för att också följa upp om själva målen är bra och hur de stämmer överens med kommunallagen.

Dagens system med politiker som granskar politiker är varken tillräckligt rättssäkert, likvärdigt eller särskilt effektivt. Istället behöver vi en professionell och oberoende revision av Sveriges kommuner, landsting och regioner. Denna revision bör dessutom ha möjlighet att göra kvalitativa granskningar. Därutöver kan dagens revision fungera som internkontroll.

Den nya oberoende revisionen bör kunna föreslå ett bredare spektrum av åtgärder än vad dagens revision kan. Förslag på åtgärder att utreda skulle vara ett nationellt prickningssystem av både politiker och tjänstemän.

Prickningssystemet skulle finnas till för att avskräcka och visa när politiker och tjänstemän begått fel. Dessutom skulle det tydligt visa grova misstag och varna framtida potentiella arbetsgivare och på så sätt försvåra för politiker och tjänstemän att hålla varandra om ryggen genom att erbjuda varandra nya arbeten i närliggande verksamheter. Exempelvis skulle kommuner kunna välja att ha en princip att inte rekrytera tjänstemän med prickar.

Den oberoende revisionen kan tänkas arbeta på flera sätt, med både övergripande granskningar av kommuner samt fördjupningar baserade på inkomna anmälningar eller upptäckter gjorda under övergripande granskningar.

Även tematiska granskningar vore möjliga där en nationell revisor granskar samtliga kommuner på samma område. Ett sådant exempel vore att granska samtliga kommuners anställningsavtal som rör högre tjänstemän, i syfte att visa och möjliggöra omförhandling av avtal som innehåller orimliga villkor, fallskärmar med mera.

Syftet med dessa åtgärder är att skapa formella och informella sätt att avskräcka och tydliggöra när fel begås. Det torde minska risken för att fel upprepas och skapa en ökad medvetenhet om vad uppdraget som politiker och offentlig tjänsteman innebär.

Med anledning av ovanstående vill undertecknad att det införs oberoende, förslagsvis statlig, kommunrevision bestående av professionella revisorer. Myndigheten bör kunna granska cheftjänstemäns anställningsavtal i syfte att hitta och möjliggöra omförhandling av orimliga villkor, fallskärmar och bonusar. Vidare bör ett nationellt prickningssystem av politiker och tjänstemän införas som samma myndighet ansvarar för.

Ida Drougge (M)